

Barcelona 29 d'Octubre 2021

Comentaris al PRUG del Parc Natural del Cap de Creus

Joaquim Garrabou, Investigador de l'Institut de Ciències del Mar-CSIC, Barcelona

Els comentaris i propostes (en blau) fan referència als diferents punts inclosos en el PRUG (en negre).

La manca de temps no m'ha permès fer un comentari general a l'organització del document i els diferents nivells de lectura/profunditat que requeriria. Espero que es pugin abordar en la fase de revisió de les esmenes. Si que voldria assenyalar l'heterogeneïtat en el tractament dels diferents àmbits de regulació (i.e. nombre de fitxes).

Punt 2. Objectius del PRUG i eixos principals de regulació

Crisis climàtica. Davant de la situació d'emergència climàtica penso que manca un eix principal en la versió actual del PRUG que adreci el desenvolupament de plans d'adaptació i mitigació del canvi climàtic en el Parc Natural de Creus. Abordant aquest eix tindrà un efecte en moltes de les activitats que es contemplen en el Parc. Cal recordar que actualment es reconeix el paper de les àrees marines protegides com una de les eines a implementar en els esforços que ha de fer la nostra societat per limitar la trajectòria d'escalfament actual. En concret les àrees protegides poden ajudar en tres grans dominis:

1. En el domini de l'observació:

- Servir com a observatoris sentinella per controlar els efectes del canvi climàtic als ecosistemes locals

2. En el domini ecològic amb una protecció efectiva estem promovent:

- la resiliència dels ecosistemes en front els impactes canvi climàtic.
- assegurar el carboni emmagatzemat i augmentar el segrest de carboni per ajudar a reduir l'abast del canvi climàtic
- Implementar mesures de gestió que redueixin els impactes del canvi climàtic o altres factors d'estrès oceànic sobre els hàbitats i les espècies que protegeixen
- identificar i protegir els refugis climàtics i les poblacions d'origen)

3. En domini de sensibilització

- Reduir les seves emissions operatives de gasos d'efecte hivernacle (de les instal·lacions i els visitants) per ajudar a reduir l'abast del canvi climàtic

- Ajudar a educar el públic i les comunitats locals sobre el canvi climàtic
- Ajudar a estimular l'activisme pel canvi climàtic i servir de connector institucional per a accions per reduir els impactes del canvi climàtic.

Pesca submarina. Manca una fitxa que reguli la pesca submarina en les aigües del parc

Punt 2.2.4 Consolidació de les Reserves Naturals Parcialment com a llocs d'excel·lència dins l'espai protegit i prioritització de la pesca fora d'aquestes

[Pagina 6]. Sobre "Les principals mesures proposades per a arribar a aquest estat òptim són:

- Compatibilització dels usos dins l'espai protegit amb l'establiment de zones de captura i solta per a la pesca recreativa (dins i fora de les RNP)."

Si volem un que les RNP siguin llocs d'excel·lència hem de garantir una vigilància efectiva. Per facilitar les tasques dels equips de vigilància no s'hauria de poder practicar cap modalitat de pesca. A més d'aquesta manera les poblacions de peixos no haurien de patir el estrès de cap tipus de modalitat de pesca.

[Pagina 8]. **3.1 Navegació**

Regular la visita de les motos d'aigua a les aigües del Parc. Pel seu impacte sonor així com per tipologia de la seva activitat i modus de navegació (busquen la velocitat, salt d'onades generades per altre embarcacions d'activitat, etc...) penso que s'haurien de fer objecte d'una regulació específica per tal de limitar fortament el seu accés al Parc. Per exemple, prohibir la seva navegació en les RNP.

[Pagina 12] **3.2.9 Retirada de boies per afectació negativa**

S'hauria d'ampliar a totes les boies i els hàbitats. Actualment hi ha boies de busseig que estan malmaten les comunitats del coral·ligen. S'ha de vetllar per una instal·lació i manteniment adequats, i alternativament buscar altres emplaçaments.

[Pagina 14] **3.3 Activitats d'investigació**

Proposta nova 1: Creació d'una estació de camp per fomentar les activitats d'investigació en el Parc. Actualment les tasques d'investigació es veuen limitades per la manca d'una infraestructura i suport logístic que cobreixi les necessitats dels equips de recerca. Actualment la infraestructura de Mas Caials ofereix allotjament i espais limitats de laboratori. Per atraure equips de recerca s'hauria de comptar amb el servei d'una embarcació, material d'immersió

(especialment un compressor), habilitar espais de laboratori amb un equipament mínim (neveres, congeladors, lupes,), connexió internet etc... Per tal de garantir el funcionament i la gestió de l'estació hauria de tenir personal dedicat a aquestes tasques.

Per tal de buscar el finançament per l'estació de camp del Parc s'hauria d'explorar la possibilitat de la creació d'un consorci amb la participació de la Generalitat i de les institucions de recerca de Catalunya (Universitat de Girona, Universitat de Barcelona, Universitat Autnoma de Barcelona i el CSIC). Actualment hi ha diverses oportunitats de finançament que es podrien aprofitar.

Els beneficis de tenir una estació de camp pel Parc serien molt rellevants doncs d'una banda facilitaria les tasques previstes en el programa de recerca i seguiment i a mes permetria atraure equips de recerca de diferents especialitats i beneficiar-se de tots els coneixements generats que no es podrien obtenir altrament.

Proposta nova 2. Obrir un **espai a la web del Parc** que estigui **dedicada als projectes de recerca** a on presentar els procediments, els projectes i equips que estan realitzant activitats etc... Aquest espai pot incentivar les activitats científiques.

Organitzar un "simposi" anual per presentar les activitats de recerca fetes al Parc i els principals resultats

[Pagina 15] **Fitxa 3.3.2. Autorització per a activitats d'investigació**

Hauria de tenir una visió mes operacional. Si una de les funcions del consell científic és autoritzar les activitats de recerca, aquest consell no es pot reunir cada vegada que hi ha una petició. S'ha d'informar als equips de recerca del procés de petició d'autoritzacions. Proposo obrir dues crides per any: tardor i primavera. Permetria poder concentrar les peticions i donar al Parc i al consell de tenir una visió global de les activitats previstes així com actuar com a facilitador de possibles sinergies entre equips de recerca i així optimitzar la utilització dels recursos.

El funcionament dels projectes hauria de permetre anticipar les activitats a 6 mesos vista, i només excepcionalment s'haurien de tramitar sol·licituds fora de les crides (per exemple en cas d'observació d'un fenomen excepcional).

Aquestes autoritzacions han de tenir una vigència temporal el mes amplia per evitar haver d'estar gestionant múltiples autoritzacions. Per exemple no restringir-les en uns dies concrets sinó donar-les per tot el període del projecte presentat.

Pel formulari sobre la informació/tipus de dades generades proposo que es faci en coordinació amb l'Observatori del Patrimoni Natural i la Biodiversitat. D'aquesta manera es podran alimentar les bases de dades de biodiversitat de Catalunya i el Parc es beneficiarà de les "serveis" que l'Observatori esta dissenyant. Entenc que la fitxa que es planteja és una fitxa de metadades no l'enviament dels conjunts de dades obtingudes.

[Pagina 29] **3.7 Nàutica recreativa a motor**

Donat el context de pressió d'embarcacions a les aigües del Parc, seria interessant regular el nombre d'embarcacions de lloguer que poden visitar el Parc, tal i com es fa amb el sector del busseig.

[Pagina 34] **3.12 Vigilància**

Vigilància és un eix fonamental per garantir la bona gestió i el compliment de la normativa del Parc. El quadrant de mínims que es presenta en l'Annex III és clarament insuficient per cobrir les necessitats. La vigilància hauria de tenir com a mínim dos equips dedicats un a la zona del mar d'Amunt i l'altre a la zona central i Sud del Parc. S'haurien de dissenyar plans específics de vigilància segons les activitats: no és el mateix controlar furtius que vetllar pel compliment de la regulació de fondeig, per exemple. En tot cas penso que no es pot renunciar a la presencia dels equips de vigilància hauria de ser "continua" (diverses franges durant el dia i sortides de nit) durant els mesos de mes freqüentació i diària en els mesos amb menys freqüentació.

[Pagina 40] **3.18 Programa de seguiment**

El programa de seguiment hauria d'incloure els indicadors de les diferents categories d'impactes del canvi climàtic: i) canvis en les condicions físico-químiques, ii) esdeveniments episòdics (e.g. mortalitats massives) , iii) canvis en la distribució d'espècies, iv) canvis fenològics i v) canvis en els patrons de migració. S'hauria d'analitzar quins indicadors es poden extreure de programa de seguiment actual i ampliar-lo en aquells que hagi mancances.

S'hauria de perenitzar el seguiment del règim tèrmic amb el protocol T-MEDNet que es va iniciar en el 2007 amb el suport del Parc però que s'ha continuat amb el suport de projectes de recerca fins el 2020.

S'ha d'analitzar la instal·lació d'una xarxa de mesures/sensors d'altres paràmetres que poden afectar les comunitats i espècies emblemàtiques del parc. A més de la temperatura es podrien incloure:

- pH
- [] Oxigen especialment en zones tancades badies
- Irradiancia
- Sedimentació
- Nutrients
- Alçada de les onades
- Vent
- Corrents
- Contaminants diversos

Proposo implementar tècniques de fotogrametria submarina que permeten reproduir els paisatges submarins i comparar-los en el temps. A més d'aportar informació sobre l'evolució de les comunitats, poden ser un element interessant per la "3.16 Educació ambiental, sensibilització, difusió i comunicació" doncs permetria fer reproduccions fidels dels fons i visites virtuals acostant al públic en general la riquesa dels fons del Parc. A més amb l'ajut de tècniques de realitat virtual es podrien simular les conseqüències de diferents pertorbacions en els mateixos fons. Això reforçaria la importància de les mesures de gestió.